

4 Odborník nejen na Rusko

Dnes, sotva jsem ve svém PC otevřel přehled zpráv, udeřil mě do očí článek: „Putin bude umírat jako Stalin“. Sakra, to si musím přečíst, napadlo mě a hned jsem se do toho pustil. Článek v Aktuálně.cz se odvolával na „předního britského znalce Kremlu Marka Galeottiho“. V článku ho charakterizuje takto: „(M. Galeotti) ... **odborníkem na moderní Rusko, ruské bezpečnostní záležitosti, organizovaný zločin a zpravodajské služby ... přednáší na univerzitách po celém světě. Je čestným profesorem na Škole slovanských a východoevropských studií UCL, působí také na Royal United Services Institute (RUSI) a Ústavu mezinárodních vztahů v Praze.**“

Tak fajn, alespoň se dozvím něco nového od takového odborníka. Při čtení jeho rozhovoru s Aktuálně.cz (1) mě však připadalo, že nehovoří jen o RF, ale že tak trochu poťouchle a skrytě hovoří i o ČR a nejen o ní. Tak se na to pojďme společně podívat.

M. G.: „Režim (v Rusku) si je vědom toho, že v zemi existuje široký protestní potenciál. Je tu spousta lidí, kteří jsou z nejrůznějších důvodů nespokojení. Obyčejní Rusové utrácí kvůli inflaci stále větší část svých výplat za potraviny. Většina ruských rodin už nemá žádné úspory a obávají se, co bude dál. Bojí se například další vlny mobilizace“.

Co mě při čtení této pasáže rozhovoru napadlo:

- vždyť tento protestní potenciál existuje v řadě evropských zemí (Francie, SRN, Dánsko ...) včetně ČR;
- Inflaci a růstem cen potravin a dalších komodit (asi zapomněl zmínit extrémní ceny energií) se umně trefil do situace u nás;
- no a co ta rázná prohlášení premiéra Fialy „Jsme ve válce“, nebo gen. Řehky a ministryně Černochové o mobilizaci našich občanů.

Při dalším citátu z rozhovoru tohoto odborníka na Kreml jsem se ujistil, že je perfektně obeznámen se situací v naší vládě. Čtete pozorně jeho názor.

M. G.: „A to nás příští měsíc pravděpodobně čeká groteskní podívaná - další zmanipulované prezidentské volby. Režim ví, že v tuto chvíli je obyvatelstvo zbabělé. Nemá žádné přirozené vůdce. Neexistují žádné zjevné katalyzátory protestů. A skutečně se snaží zajistit, aby to tak zůstalo.“

Okamžitě mně blesklo hlavou, že i tento jeho názor plně sedí i na situaci u nás, jen my na to máme trochu více času (naše parlamentní volby budou až v příštím roce):

- co to bylo za změnu volebního zákona nedlouho před našimi posledními parlamentními volbami? A navíc, tato změna vzešla z iniciativy tehdejšího předsedy Ústavního soudu Rychetského. Tato změna volebního zákona snad neovlivnila výsledek našich voleb?;

- co bude znamenat pro férovost našich voleb přijetí zákona o korespondenčním hlasování, který v současné době připravují naši vládní politici? To teprve bude „groteskní podívaná“, ale bohužel, se slzami v očích;

- a zrovna tak vystihl stav v naší společnosti. Copak naše obyvatelstvo v současné době není zbabělé? Vždyť prožíváme hlubokou celospolečenskou krizi. Mají občané nějakého důvěryhodného vůdce, který by je sjednotil a probudil je k sebeobraně?

M. G.: „Invaze stojí za mnoha problémy. Myslím tím například inflaci, která nahlodává kvalitu života obyčejných Rusů. Válka v mnoha ohledech urychlila procesy, které už probíhaly. Časy raného putinismu, kdy se utrácely peníze i na zlepšování obecné kvality života a podobně, jsou už dávno pryč.“ ... Dopad invaze na ruskou ekonomiku je však vážný a dlouhodobý. Téměř 40 procent federálního rozpočtu jde nyní na válku a na výdaje na obranu a bezpečnost. V dohledné budoucnosti si stát může dovolit utrácet, když bude chtít. Problém je v tom, že peníze na válku jdou odjinud. Jdou z rozpočtu na

zdravotnictví, vzdělávání, dopravu. Z peněz, které se posílaly na rozvoj regionů. Budeme svědky pomalého zhoršování služeb pro běžné Rusy.

Opět několik příkladů z dopadů „válečného úsilí“ v ČR:

- jak se zlepšila, nebo alespoň udržela kvalita života našich občanů, když **od roku 2020 do konce roku 2023 se dle dat Eurostatu a České bankovní asociace ceny zvýšily o 35,8 %** (2);

- jak si zlepšili, nebo alespoň udrželi životní úroveň důchodci? Jak je to se snižováním reálných platů zaměstnanců (na rozdíl od platů politiků) a je ještě mnoho dalších příkladů;

- kam jdou peníze z našeho rozpočtu a jak to vypadá s naším „bezplatným“ zdravotnickým systémem, školstvím, atd., atd.;

M. G.: „Nejsem úplně přesvědčen o tom, že Putin je schopen nebo ochoten pochopit reálnou situaci v Rusku. Může to být jednoduše tak, že se mu to nikdo neodváží říct. Vytvořil si systém, ve kterém je svým způsobem výhodné říkat mu jen to, co chce slyšet, a ne to, co potřebuje.“

Zde se asi trochu liší situace u nás oproti Rusku. Zde se najdou hlasy, které se snaží říkat pravdu, jen uši těch, kteří by měli sloužit našim občanům, jsou natočeny na jinou stranu. Ovšem M. Galeotti má pravdu v tom, že i naši politici, zejména ti vládní, si vytvořili systém, ve kterém je svým způsobem výhodné říkat jen to, co vládní garnitura chce slyšet. Vždyť to není tak dlouho, co byla cenzurována alternativní média a řada z nich byla zakázána. Vládní garnitura úspěšně realizuje zastrašování občanské společnosti svými pokusy o novodobé politické procesy, atomizováním občanské společnosti ... Ale to by bylo na dlouhé psaní. Pro to, jaké to má důsledky, si vypůjčím ještě jeden citát od M. Galeottiho z uvedeného článku pro Aktuálně.cz: „**Zjednodušeně řečeno: když Rusové chtějí zjistit, co se opravdu děje, prostředky mají. Ale většinu z nich to nezajímá, protože mají pocit, že stejně nemůžou nic změnit. V jistém smyslu usilují spíše o nevědomost než o poznání.**“

Podle mého názoru je M. Galeotti odborníkem na ČR, nejen na Rusko.

Ladislav Petráš

Únor 2024

1) https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/putin-bude-umirat-jako-stalin-rika-mark-galeotti/r~53d164cad22a11ee9d3d0cc47ab5f122/?utm_campaign=abtest242_shorts_varC&utm_medium=z-boxiku&utm_source=www.seznam.cz

2) https://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/O-80-9-elektrina-o-36-vsechno-Jak-Cech-padl-na-hubu-751279?utm_campaign=abtest242_shorts_varC&utm_medium=z-boxiku&utm_source=www.seznam.cz